INFORMATICS DEVELOPMENT AGENCY
Digitally signed by INFORMATICS DEVELOPMENT AGENCY
Date: 2018.04.16 15:00:55 EEST
Reason:
Location: Athens

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΩΝ (Δ15)
ΤΜΗΜΑ : Δ΄

Ταχ. Δ/νση : Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας : 10110 – Αθήνα
Πληροφορίες : Ε. Ράπτη
Τηλέφωνο : 210 – 3368109
FAX : 210 – 3368116

Αθήνα, 13 / 4 / 2018

Αριθ. Πρωτ. : Δ.15 / Δ΄ / 619 / 15

ΠΡΟΣ : 1. ΕΦΚΑ
Γραφείο κ. Διοικητή
Αγ. Κωνσταντίνου 8
10241 Αθήνα

2. ΕΦΚΑ
Γενική Διεύθυνση Εισφορών και Ελέγχων
Διεύθυνση Εισφορών Μη Μισθωτών
Σατωβριάνδου 18
104 32 Αθήνα

ΘΕΜΑ : «Ασφαλιστικές εισφορές μελών εταιρειών ή/και διαχειριστών»

Απαντώντας στο αριθ. ΔΙΕΙΣΦ.ΜΜ/24/14599/4-1-2018 έγγραφό σας, σχετικά με την υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών στον ΕΦΚΑ από μέλη εταιρειών ή/και διαχειριστών, καθώς και σε θέματα που αφορούν στην ασφάλιση των ιδιοκτητών τουριστικών καταλυμάτων και προσώπων που έχουν αγροτικό εισόδημα ενώ παράλληλα ασκούν και άλλη επαγγελματική δραστηριότητα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 55 του ν.4387/2016, στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ υπάγονται υποχρεωτικά από 1/1/2017 οι ασφαλισμένοι των ενταχθέντων στον ΕΦΚΑ φορέων ασφάλισης, οι οποίοι εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις της νομοθεσίας των φορέων αυτών, όπως ισχύουν, εκτός όσων ειδικά ορίζονται με τις διατάξεις του ν.4387/2016.

Με τον ανωτέρω νόμο, μεταξύ άλλων, ρυθμίστηκαν θέματα που αφορούν στον τρόπο υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών από 1/1/2017, όχι όμως θέματα που αφορούν στην υπαγωγή στην ασφάλιση, όπου εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις των πρώην φορέων ασφάλισης.

2. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 3 του ν.1759/1988, όπως ισχύει, στην ασφάλιση του πρώην ΙΚΑ – ΕΤΑΜ υπάγονται επίσης πρόσωπα που απασχολούνται ή παρέχουν εργασία ή υπηρεσία με αμοιβή είτε σε φυσικά πρόσωπα είτε στο Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου είτε σε ανεξάρτητες αρχές με οποιαδήποτε άλλη σχέση, εφόσον για την απασχόληση, εργασία τους ή υπηρεσία τους αυτή δεν υπάγονται με ρητή διάταξη νόμου στην ασφάλιση άλλου πρώην ταμείου κύριας ασφάλισης. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και σε συνταξιούχους ελληνικού ή αλλοδαπού ασφαλιστικού φορέα.

3. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του π.δ. 258/2005, όπως ισχύει, στην ασφάλιση του πρώην ΟΑΕΕ υπάγονται υποχρεωτικά τα μέλη ή μέτοχοι Οργανισμών, Κοινοπραξιών ή κάθε μορφής Εταιρειών (εκτός των ΑΕ και των ΙΚΕ) των οποίων ο σκοπός συνιστά δραστηριότητα για την οποία τα ασκούντα αυτήν πρόσωπα υπάγονται στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ.

Επιπλέον, από τις διατάξεις του άρθρου 116 παρ. 9 του ν.4072/2012 στην υποχρεωτική ασφάλιση του πρώην ΟΑΕΕ υπάγονται υποχρεωτικά οι διαχειριστές των ΙΚΕ που ορίστηκαν με το καταστατικό ή με απόφαση των εταίρων, καθώς και ο εταίρος μονοπρόσωπης ΙΚΕ.

4. Με βάση το ανωτέρω νομοθετικό πλαίσιο, οι εταίροι σε εταιρείες μορφής ΟΕ, ΕΕ και ΕΠΕ υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του πρώην ΟΑΕΕ και καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει.

Εάν οι εταίροι ασκούν συγχρόνως καθήκοντα διαχείρισης, χωρίς να προβλέπεται αμοιβή για την άσκηση αυτών των καθηκόντων, αλλά πρόκειται να λάβουν την αναλογία επί των κερδών της επιχείρησης, εξακολουθούν να καταβάλουν ασφαλιστικές εισφορές επί των σχετικών μερισμάτων σύμφωνα με το άρθρο 39 του ν.4387/2016. Σε περίπτωση όμως που για την άσκηση καθηκόντων διαχείρισης προβλέπεται αμοιβή, προκύπτει σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 του ν.1759/1988 υποχρέωση υπαγωγής στην ασφάλιση του πρώην ΙΚΑ – ΕΤΑΜ και καταβολή ασφαλιστικών εισφορών βάσει του άρθρου 38 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, εφαρμοζομένων των προβλέψεων του άρθρου 36 παρ. 1 του ν.4387/2016 περί παράλληλης ασφάλισης.

Σε περίπτωση που διαχειριστής σε εταιρείες της ανωτέρω μορφής έχει οριστεί τρίτο πρόσωπο, και λαμβάνει αμοιβή για την άσκηση των καθηκόντων του ως διαχειριστή, προκύπτει σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 του ν.1759/1988 υποχρέωση υπαγωγής στην ασφάλιση του πρώην ΙΚΑ – ΕΤΑΜ και καταβολή ασφαλιστικών εισφορών βάσει του άρθρου 38 του ν.4387/2016, όπως ισχύει.

Σημειώνουμε ότι οι ρυθμίσεις του άρθρου 38 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, για το κατώτατο όριο μηνιαίων αποδοχών (€586,08 για τους απασχολούμενους άνω των 25 ετών και €510,95 για τους απασχολούμενους κάτω των 25 ετών) έχουν

εφαρμογή και στις αμοιβές διαχείρισης, δεδομένου ότι οι σχετικές υπηρεσίες παρέχονται κατά συστηματικό τρόπο και σε τακτικό χρόνο εντός του μήνα.

Τα ανωτέρω ειδικώς οριζόμενα για τις ΟΕ, ΕΠΕ, ΕΕ εφαρμόζονται από 1/6/2018.

5. Όσον αφορά στις εταιρείες μορφής ΙΚΕ, οι εταίροι, σύμφωνα με το ανωτέρω νομοθετικό πλαίσιο, δεν έχουν υποχρέωση υπαγωγής στην ασφάλιση του πρώην ΟΑΕΕ και ως εκ τούτου δεν υποχρεούνται στην καταβολή ασφαλιστικών εισφορών.

Σε περίπτωση όμως που εταίρος ΙΚΕ έχει οριστεί και διαχειριστής στην ΙΚΕ, ως διαχειριστής έχει υποχρέωση ασφάλισης και καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με το άρθρο 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, επί του εισοδήματος που προκύπτει από την άσκηση της διαχείρισης και όχι επί εισοδήματος που προκύπτει από την σχέση του εταίρου.

Ανάλογα, εάν ως διαχειριστής της ΙΚΕ έχει οριστεί τρίτο πρόσωπο έχουν εφαρμογή τα προβλεπόμενα στο άρθρο 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει.

Όσον αφορά τους μοναδικούς εταίρους μονοπρόσωπης ΙΚΕ που είναι παράλληλα και διαχειριστές ΙΚΕ, υποχρέωση ασφάλισης προκύπτει και για τις δύο ιδιότητες, και, ως εκ τούτου, οι ασφαλιστικές εισφορές υπολογίζονται βάσει του άρθρου 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, επί του αθροίσματος τους εισοδήματος που προέρχεται από την άσκηση των δύο δραστηριοτήτων (μέρισμα και αμοιβή διαχείρισης).

Τα οριζόμενα στην παράγραφο αυτή εφαρμόζονται από 1/6/2018.

6. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 58 του ν.4144/2013, οι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2 του ν.2160/1993 και του π.δ. 33/1979, όπως ισχύουν, και γενικά όλων των κύριων και μη κύριων καταλυμάτων με το ειδικό σήμα λειτουργίας του ΕΟΤ δυναμικότητας, σε όλη την Επικράτεια, έως και 5 δωματίων υπήχθησαν στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ και κατέβαλαν ασφαλιστικές εισφορές αγροτών.

Με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 3 του ν.4425/2016 η ανωτέρω κατηγορία ασφαλισμένων από 1/1/2017 καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 39 του ν.4387/2016 για τους ελεύθερους επαγγελματίες (ασφαλισμένους του πρώην ΟΑΕΕ). Από 1/1/2017 και εφεξής ο χρόνος ασφάλισης για τον οποίο έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές θεωρείται καταρχήν χρόνος ασφάλισης στον ΕΦΚΑ και όχι στους επιμέρους πρώην φορείς που εντάχθηκαν στον ΕΦΚΑ. Στο πλαίσιο αυτό ο χρόνος ασφάλισης από 1/1/2017 και εφεξής των ανωτέρω ιδιοκτητών τουριστικών καταλυμάτων θεωρείται ως χρόνος ασφάλισης στον ΕΦΚΑ λόγω άσκησης ελεύθερου επαγγέλματος, δεδομένου ότι καταβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές βάσει του άρθρου 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει. Συνεπώς, οι εν λόγω ασφαλισμένοι, τόσο ασφαλιστικά όσο και συνταξιοδοτικά, αντιμετωπίζονται από

1/1/2017 όπως και οι λοιποί ελεύθεροι επαγγελματίες, προερχόμενοι από τον πρώην ΟΑΕΕ.

Σε περίπτωση όμως που τα ανωτέρω πρόσωπα, εκτός των τουριστικών καταλυμάτων, ασκούν και άλλη δραστηριότητα για την οποία υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ ως προερχόμενοι από τον πρώην ΟΓΑ, για το σύνολο του εισοδήματος τους από την αγροτική δραστηριότητα και τα τουριστικά καταλύματα καταβάλλουν από 1/1/2017 ασφαλιστικές εισφορές βάσει του άρθρου 40 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, και αντιμετωπίζονται, ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά, όπως και τα λοιπά πρόσωπα που ασκούν αγροτική δραστηριότητα.

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται αντίστοιχα και στις περιπτώσεις ιδιοκτητών τουριστικών καταλυμάτων δυναμικότητας από 6 έως 10 δωμάτια σε όλη την Επικράτεια, που είναι παράλληλα εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων.

7. Όσον αφορά σε πρόσωπα που ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα (μισθωτή εργασία ή ελεύθερο επάγγελμα ή αυτοαπασχόληση) και συγχρόνως έχουν εισόδημα από άσκηση αγροτικής δραστηριότητας, τα εν λόγω πρόσωπα εμπίπτουν από 1/1/2017 στις ρυθμίσεις του άρθρου 36 παρ. 1 του ν.4387/2016 περί παράλληλης ασφάλισης και καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές επί του εισοδήματος από την αγροτική δραστηριότητα βάσει του άρθρου 40 του ν.4387/2016, εφόσον το ετήσιο εισόδημά τους από την άσκηση αγροτικής δραστηριότητας, χωρίς να συνυπολογίζονται οι ετήσιες καταβλητέες ασφαλιστικές εισφορές, υπερβαίνει το προβλεπόμενο από το ανωτέρω άρθρο ελάχιστο μηνιαίο εισόδημα αναγόμενο σε ετήσια βάση, δηλαδή το ποσό των €4.923,12 (€410,26 x 12).

Για παράδειγμα, μηχανικός, ασφαλισμένος του πρώην ΕΤΑΑ – ΤΣΜΕΔΕ, το έτος 2018 παράλληλα με την άσκηση αυτοαπασχόλησης, για την οποία καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές βάσει του άρθρου 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, έχει και εισόδημα από άσκηση αγροτικής δραστηριότητας κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος ύψους €2.000,00 ετησίως. Το ετήσιο εισόδημα από την άσκηση αγροτικής δραστηριότητας δεν υπερβαίνει το ποσό των €4.923,12 και συνεπώς ο μηχανικός καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές μόνο ως αυτοαπασχολούμενος βάσει του άρθρου 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει.

Ο Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Α. Πετρόπουλος

Δ.15/Δ΄/619/15/13.04.2018 «Ασφαλιστικές εισφορές μελών εταιρειών ή/και διαχειριστών» **ΑΔΑ: ΩΨΩΘ465Θ1Ω-ΠΗΝ**	**σ. 2 – παρ. 4** **1. Εισφορές επί μερισμάτων / κερδών** **Στην παρ. 4 «Εάν οι εταίροι ασκούν συγχρόνως καθήκοντα διαχείρισης….με το άρθρο 39 του ν.4387/2016.»** Η αναφορά σε υπολογισμό ασφαλιστικών εισφορών «επί των σχετικών μερισμάτων» δεν ισχύει από 1.1.2020. **Το άρθρο 35 του ν. 4670/2020 αντικαταστάθηκε το άρθρο 39 του ν. 4387/2016** και οι εισφορές των μη μισθωτών αποσυνδέθηκαν από το εισόδημα και καταβάλλονται πλέον βάσει ασφαλιστικών κατηγοριών. Αυτό εξακολουθεί να ισχύει και το 2026. **πρέπει να διαμορφωθεί ως εξής:** ***«Εάν οι εταίροι ασκούν συγχρόνως καθήκοντα διαχείρισης, χωρίς να προβλέπεται αμοιβή για την άσκηση αυτών των καθηκόντων, οι ασφαλιστικές εισφορές καταβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 39 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει, βάσει της ασφαλιστικής κατηγορίας στην οποία έχουν καταταχθεί και όχι επί των σχετικών μερισμάτων.»*** **2. Παράλληλη ασφάλιση σε περίπτωση αμοιβής διαχείρισης** Το κείμενο αναφέρει ότι, όταν προβλέπεται αμοιβή διαχείρισης, **καταβάλλονται εισφορές** κατά το άρθρο 38 και εφαρμόζεται το άρθρο 36 παρ. 1 περί παράλληλης ασφάλισης. **Η παραπομπή στο άρθρο 36 δεν διαγράφεται**, αλλά πρέπει να επικαιροποιηθεί ως προς τη νομική της βάση, δεδομένου ότι **το άρθρο 36 του ν. 4387/2016 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 32 του ν. 4670/2020.** Σήμερα, σε παράλληλη μισθωτή και μη μισθωτή δραστηριότητα, λαμβάνονται υπόψη οι εισφορές από τη μισθωτή απασχόληση και, εφόσον υπολείπονται του ποσού της δεύτερης ασφαλιστικής κατηγορίας, καταβάλλεται η σχετική διαφορά από τον ασφαλισμένο. Άρα η φράση: «εφαρμοζομένων των προβλέψεων του άρθρου 36 παρ. 1 του ν.4387/2016 περί παράλληλης ασφάλισης» να αντικατασταθεί με: ***«εφαρμοζομένων των προβλέψεων του άρθρου 36 του ν. 4387/2016, <u>όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 32 του ν. 4670/2020</u> και ισχύει, περί παράλληλης ασφάλισης.»*** **σ. 2–3 – παρ. 4, κατώτατο όριο αμοιβών διαχείρισης** Το κείμενο αναφέρει: «οι ρυθμίσεις του άρθρου 38 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, για το κατώτατο όριο μηνιαίων ……έχουν εφαρμογή και στις αμοιβές διαχείρισης». Η εφαρμογή του κατώτατου ορίου του άρθρου 38 στις αμοιβές διαχείρισης εξακολουθεί να ισχύει **Δεν ισχύουν όμως τα ποσά ούτε η ηλικιακή διάκριση.** Από **1.4.2026**, η ελάχιστη μηνιαία βάση υπολογισμού εισφορών μισθωτών πλήρους απασχόλησης είναι **920,00 € χωρίς ηλικιακή διάκριση, βάσει του άρθρου 38 του ν. 4387/2016 και της υπ' αρ. 8934/27.3.2026 Υ.Α. (Β΄ 1759).**

	Επομένως, **διαγράφεται μόνο**: *«(€586,08 για τους απασχολούμενους άνω των 25 ετών και €510,95 για τους απασχολούμενους κάτω των 25 ετών)»* και **αντικαθίσταται με**: ***«(920,00 € από 1.4.2026, χωρίς ηλικιακή διάκριση)»***. **σ. 3 – παρ. 5, διαχειριστές ΙΚΕ** Το κείμενο αναφέρει: «Σε περίπτωση όμως που εταίρος ΙΚΕ έχει οριστεί …..από την σχέση του εταίρου.» Το σκέλος **«επί του εισοδήματος που προκύπτει από την άσκηση της διαχείρισης» δεν ισχύει από 1.1.2020. Με το άρθρο 35 του ν. 4670/2020 οι εισφορές του άρθρου 39 *του ν. 4387/2016* αποσυνδέθηκαν από το εισόδημα και συνδέθηκαν με την ασφαλιστική κατηγορία.** Η πρόταση πρέπει, ως προς το εισφοροδοτικό σκέλος, να διαμορφωθεί ως εξής: ***«Σε περίπτωση όμως που εταίρος ΙΚΕ έχει οριστεί και διαχειριστής στην ΙΚΕ, ως διαχειριστής καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με το άρθρο 39 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει, βάσει της ασφαλιστικής κατηγορίας στην οποία έχει καταταχθεί.*** **σ. 3 – παρ. 5, μοναδικός εταίρος μονοπρόσωπης ΙΚΕ που είναι και διαχειριστής** Το υφιστάμενο κείμενο αναφέρει: «οι ασφαλιστικές εισφορές υπολογίζονται βάσει του άρθρου 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, επί του αθροίσματος του εισοδήματος που προέρχεται από την άσκηση των δύο δραστηριοτήτων (μέρισμα και αμοιβή διαχείρισης).» **Η συγκεκριμένη πρόταση δεν ισχύει.** Από 1.1.2020, στις περιπτώσεις πολλαπλής μη μισθωτής δραστηριότητας δεν γίνεται άθροιση εισοδημάτων για τον υπολογισμό της εισφοράς· καταβάλλεται **μία ασφαλιστική εισφορά**, βάσει ασφαλιστικής κατηγορίας**. Νομική βάση είναι τα άρθρα 32 και 35 του ν. 4670/2020, με τα οποία αντικαταστάθηκαν τα άρθρα 36 και 39 του ν. 4387/2016**. Ο e-ΕΦΚΑ εξακολουθεί το 2026 να εφαρμόζει ρητά αυτόν τον κανόνα στις πολλαπλές μη μισθωτές δραστηριότητες. Η ανωτέρω πρόταση πρέπει να αντικατασταθεί ως εξής: ***«Στην περίπτωση αυτή καταβάλλεται μία ασφαλιστική εισφορά σύμφωνα με τα άρθρα 36 και 39 του ν. 4387/2016, όπως ισχύουν, βάσει της ασφαλιστικής κατηγορίας στην οποία έχει καταταχθεί ο ασφαλισμένος και όχι επί του αθροίσματος των εισοδημάτων από τις επιμέρους δραστηριότητες.»***
	- - - -